ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ «ΑΣΤΕΡΩΝ» ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

Η ΓΚΡΕΤΑ ΓΚΑΡΜΠΟ ΚΑΙ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ

(Ένα ἐν διαφέρον ἀρθρο τοῦ Ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου Δ. Μ. Μονντγκομερυ γιά τή λατρεία τῆς Γκρέτας Γκάρμπο πρός τοὺς φίλους της.)

Η Γκρέτα Γκάρμπο εἶνε ἕνα ἐκπληκτικό φαινόμενο ἀγνότητος ! Ὅποιος εἶχε τὴν εὐτυχία νὰ πλησιάσῃ τὴν θρυλικὴ «Σφίγγα τοῦ Χόλλυγουντ» ν' ἀναντεύσῃ τὴν ἀτμόσφαιρά της, νὰ ζήσῃ λίγες μέρες μὲ τὴ συντροφιά της, ξέρει πολὺ καλὰ ὅτι αὐτὴ ἡ αἰνιγματικὴ καλλιτέχνις εἶνε ἀθῶα καὶ ἀγνὴ σὰν μιὰ καλόχρηα κ' ὅτι κανένα ἄλλο αἴσθημα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ φιλία, δὲν θερμαίνει τὴν παράξενη καρδιά της. Ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ παληοὺς φίλους της, ὁ σκηνοθέτης Σεσὶλ ντὲ Μίλ, συνηθίζει νὰ λέῃ ὅτι ἡ Γκρέτα Γκάρμπο εἶνε μιὰ περίεργη ἐνσάρκωσις τῆς Κυρίας Ρεκαμιέ ἡ ὁποία ἐλάτρευε κυριολεκτικὰ τοὺς φίλους της, δίχως ποτὲ νὰ συγκλονίζεται ἀπὸ τὰ μεγάλα καὶ μοιραῖα πάθη τοῦ ἔρωτος.

Αὐτὴ λοιπὸν ἡ ἀπίστευτη ἀγνότης τῆς Γκρέτας Γκάρμπο εἶνε μιὰ ἀπ' τὶς κυριώτερες αἰτίες τῆς μελαγχολίας της, τῆς μοναξιᾶς της, τοῦ φόβου ποὺ νοιώθει γιὰ τὸν κόσμο καὶ τὶς τρελὲς διασκεδάσεις του.

—Ἡ ἀγνότης τῆς Γκρέτας, εἶπε μιὰ φορὰ ὁ Λοὺϊς Στόν, φωτίζει τὸ πρόσωπό της μὲ μιὰ οὐράνια λάμψ. Ἡ Γκρέτα παρουσιάζεται στὰ ὄνειρά μου μ ἕνα φωτοστέφανο ἁγίας ! Εἶνε ἡ πιὸ ἄσπιλη γυναῖκα ποὺ γνώρισα στὴ ζωή μου καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς μᾶς φαίνεται σὰν μιὰ ὑπερφυσικὴ ὕπαρξις, σὰν ἕνα ὑπερκόσμιο πλάσμα.

Ποιὸ εἶνε τώρα τὸ μυστικὸ αὐτῆς τῆς ἀγνότητος ; Ὁ Κάρλ Μπρισσόν, ὁ «ἄνθρωπος ποὺ ἀνεκάλυψε τὴν Γκάρμπο», μοῦ εἶπε τελευταῖα, ποὺ βρισκόταν στὸ Χόλλυγουντ, ὅτι ἡ Γκρέτα, παρ' ὅλη τὴν ἀφάνταστη δόξα της ἔμεινε μιὰ ἁπλῆ, ἀφελὴς καὶ γελαστὴ «χωριατοπούλα», ὅπως ἦταν ἀκριβῶς ἐδῶ καὶ δώδεκα χρόνια.

Ἡ «μοιραία τῶν μοιραίων», λοιπόν, εἶνε μιὰ σπανία περίπτωσις διπλῆς προσωπικότητος. Νομίζει κανεὶς ὅτι δὲν ἔχει καμμιὰ σχέσι μὲ τὴν Γκρέτα Γκάρμπο, ποὺ συγκινεῖ καὶ συναρπάζει στὴν ὀθόνη μὲ τὴν ἀσύγκριτη τέχνη της.

Στὴν ἰδιωτική της ζωὴ εἶνε ἀκριβῶς μιὰ ἁπλῆ «χωριατοπούλα». Νοιώθει πάντα μιὰ ἀπεριγραπτη φρίκη γιὰ τὶς δεξιώσεις καὶ τοὺς κοσμικοὺς κύκλους κ' ἔχει τὸ «ἐκπληκτικὸ προτέρημα» ὅπως λέει ὁ σκηνοθέτης Βὰν Ντάϊκ, νὰ κάνῃ διαρκῶς γκάφες ! Ὅσο γιὰ τὴ μόρφωσί της, εἶνε κάπως πρόσφατος καὶ φυσικὰ εἶνε ὑπερβολικὰ ἀτελής. Μὰ τί σημασία μπορεῖ νὰ ἔχουν ὅλα αὐτά, ὅταν ἡ Γκρέτα ἔχει ἕνα ἀλάνθαστο ἔνστικτο, μιὰ μυστηριώδη διαίσθησι, ποὺ δὲν χωρίζει ἀπὸ ἕνα εἶδος μαγείας. Πολλοὶ ἄνθρωποι, ποὺ ἀντίκρυσαν γιὰ πρώτη φορὰ τὴν Γκρέτα Γκάρμπο, δοκίμασαν τὴν ἐντύπωσι ὅτι βρισκόντουσαν μπροστὰ σ' ἕνα πλάσμα, ποὺ δὲν ἀνήκει σ' αὐτὸν τὸν κόσμο.

—Αὐτὴ ἡ γυναῖκα διαβάζει στὰ μάτια τὸ μέλλον μας ! φώναξε μιὰ μέρα τρομοκρατημένος ὁ Ντούγκλας Φαίρμπανκς υἱός, μὴ μπορώντας ν'ἀντισταθῆ στὸ βλέμμα τῶν φωτεινῶν ματιῶν τῆς Γκρέτας Γκάρμπο.

Ἀνάφερα ὅτι κάνει γκάφες. Ἔ, λοιπόν ! Αὐτὲς ἡ γκάφες ἐνθουσιάζουν τοὺς φίλους της οἱ ὁποῖοι οὔτε καταδέχονται νὰ τὶς σχολιάσουν, παρὰ μόνο προσπαθοῦν νὰ κάνουν τὴν Γκρέτα νὰ τὶς ξεχάσῃ, ἂν τὶς κατάλαβε, καὶ γι' αὐτὸ τὴν παρασύρουν σὲ μικρὰ κ' ἀπόμερα μπάρ, γιὰ νὰ τὴν διασκεδάσουν μὲ τὴν εὐθυμία τους.

Ἡ Γκρέτα, ἔξω ἀπὸ τὸ στούντιο, δὲν εἶνε ποτὲ ἡ «Γκάρμπο» τῶν θαυμαστῶν της. Ὅταν παρουσιάζεται μπροστὰ στὸν κόσμο νομίζει κανεὶς ὅτι τὸ αἷμα της παγώνει μέσα στὶς φλέβες της ! Ἡ Γκρέτα σὲ κάτι τέτοιες περιστάσεις χάνει τὴ φωνή της, δὲν τολμᾶει νὰ χαμογελάσῃ, χαμηλώνει τὰ μάτια καὶ τρέμει ἐλαφρά, σὰν νὰ ὑποφέρῃ...

Ἡ μεγάλη καλλιτέχνις ζῆ δυὸ ζωές. Ἡ Γκρέτα ἡ «χωριατοπούλα» φοράει ἁπλὰ φορέματα, χοντρὰ παπούτσια, μάλλινους σκούφους τοῦ σπὸρ καὶ παίζει στὸν κῆπο της σὰν μικρὸ κορίτσι. Ἡ «Γκάρμπο» τῆς ὀθόνης παραγγέλλει κάθε τρεῖς μῆνες στὸ Παρίσι τὶς τουαλέττες της, στὴν περίφημη μοδίστα τῆς ὁδοῦ Σατωντέν, τὴν Δίδα Μαρλυά. Τὰ διαμάντια της, πάλι εἶνε περισσότερα ἀπὸ τὰ διαμάντια τῆς Μαίη Γουέστ, μὰ δὲν τὰ φορεῖ ποτέ της, παρὰ μονάχα μιὰ - δυὸ φορὲς τὸ χρόνο, στὶς μεγάλες δεξιώσεις τῆς κινηματογραφικῆς ἑταιρείας της.

Ὅσο τώρα γιὰ τὴ φιλία, ποὺ δείχνει στοὺς φίλους της, ὅτι κι' ἂν προσπαθήσει ν' ἀναφέρῃ κανεὶς, θὰ εἶνε πάντα κατώτερο τῆς πραγματικότητος.

Ἕνας φτωχὸς καὶ γέρος βιβλιοπώλης εἶχε ἄλλοτε μιὰ δανειστικὴ βιβλιοθήκη, ἀπὸ τὴν ὁποία ἡ Γκρέτα Γκρύσταρσον, ὅπως λεγόταν ἡ Γκάρμπο, πρὶν γίνει διάσημη, ἔπαιρνε τὰ βιβλία ποὺ διάβαζε. Μὰ ὁ γέρος βιβλιοπώλης χρεωκόπησε ὕστερ ἀπὸ μερικὰ χρόνια κι' ἔπεσε στὴν πιὸ φρχτὴ καὶ τὴν πιὸ μαύρη δυστυχία.

—Δὲν ζητιάνεις νὰ ζητήσῃς βοήθεια ἀπὸ τὴν Γκρέτα Γκάρμπο ; τὸν συμβούλευαν οἱ φίλοι του, ὅταν ἡ μεγάλη καλλιτέχνις ξαναγύρισε γιὰ λίγους μῆνες στὴν πατρίδα της. Ἐσὺ τὴν ξέρεις τόσο καλά ! Ἐσὺ δὲν τῆς ἔδωνες νὰ διαβάσῃ τὶς βιογραφίες τῶν παλαιῶν μεγάλων «ἀστέρων» τῆς ὀθόνης, ὅπως τῆς Ἄστα Νίλσεν, τῆς Ἔννα Πόρτεν καὶ τοῦ περφήμου Ψιλάντερ Βάλντεμαρ ; Δὲν μᾶς ἔλεγες μάλιστα ὅτι σοῦ χρωστάει ἀκόμα μερικὲς συνδρομές ;....

Ὁ βιβλιοπώλης λοιπὸν ἔγραψε ἕνα γράμμα στὴν Γκρέτα Γκάρμπο καὶ τῆς ζητησε ἕνα μικρὸ δάνειο, γιὰ νὰ ἀνοίξῃ πάλι τὸ κατάστημά του, μὲ τὴν ὑπόσχεσι ὅτι θὰ τῆς ἐπέστρεφε ἀμέσως τὰ λεφτά μόλις ἀποκτοῦσε πάλι τὴν παληὰ πελατεία του. Μὰ γιὰ κακή του τύχη, ὁ βιβλιοπώλης ξέχασε νὰ προσθέσῃ τὴ διεύθυνσί του...

Τὴν ἄλλη μέρα ἕνα πολυτελὲς αὐτοκίνητο σταμάτησε μπροστὰ στὸ σπίτι, ὅπου βρισκόταν ἄλλοτε ἡ δανειστικὴ βιβλιοθήκη. Τώρα ὅμως ἦταν κατάκλειστο. Ἡ Γκρέτα χτύπησε τὴν κλειδωμένη πόρτα του καὶ ἀπογοητευμένη, ἔρριξε γύρω της ἕνα λυπημένο βλέμμα. Δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ...

Οἱ γείτονες ὡστόσο τὴν γνώρισαν καὶ τῆς ἐξήγησαν ὅτι ὁ γέρος βιβλιοπώλης καθόταν σὲ μιὰ σοφίτα ἐκείνης τῆς συνοικίας κ' ὅτι σὲ λίγο θὰ τοῦ ἔκαναν ἔξωσι κ' ἀπὸ ἐκεῖ, γιατὶ δὲν εἶχε νὰ πληρώσῃ τὸ νοίκι του.

Ἡ Γκρέτα λοιπὸν βρῆκε ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ὥρα τὸν παληὸ φίλο της τὸν βοήθησε μὲ τὸ δάνειο ποὺ τῆς εἶχε ζητήσει καὶ σήμερα ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔχει μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ μεγάλες δανειστικὲς βιβλιοθῆκες τῆς Στοκχόλμης !

Μιὰ ἄλλη φορὰ ἡ Γκρέτα Γκάρμπο διάβασε στὶς Σουηδικὲς ἐφημερίδες ὅτι μιὰ συμμαθήτριά της, ποὺ εἶχε γίνει χορεύτρια, κατάντησε στὰ κέντρα τοῦ ὑποκόσμου κ' ὅτι εἶχε καταδικασθῆ σ' ἑνὸς χρόνου φυλακή, γιατὶ εἶχε σκοτώσει τὸ νεογέννητο παιδί της. Αὐτὴ ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα ἦταν τόσο φτωχή, ὥστε κοιμόταν στοὺς δρόμους....

Ἡ Γκρέτα Γκάρμπο συγκινήθηκε τόσο ἀπὸ τὴν τραγωδία τῆς παληᾶς συμμαθήτριάς της, ὥστε ἔγραψε ἀμέσως στοὺς φίλους της στὴ Σουηδία νὰ τὴν παραλάβουν, μόλις θὰ ἔβγαινε ἀπὸ τὴ φυλακή καὶ νὰ τὴν βοηθήσουν νὰ ξαναφτιάξῃ τὴ ζωή της. Ἐπιπλέον ἐπρόσθετε ὅτι ἀνελάμβανε ἐκείνη ὅλα τὰ ἔξοδά της.

Τέλος, ἡ Γκρέτα Γκάρμπο λίγο ἔλειψε ἐσχάτως νὰ κάνῃ ἄσπονδο ἐχθρό της τὸν σκηνοθέτη Ροϋμπεν Μαμουλιάν, μὲ τὴν ἐπιμονή της νὰ βοηθήσῃ ἕναν παληό της φίλο.

Ὅταν ἄρχισε νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὸ «γύρισιμο» τῆς «Βασίλισσας Χριστίνας», ἡ Γκρέτα Γκάρμπο δήλωσε καθαρὰ στὸ ἐπιτελεῖο τῆς «Μέτρο» ὅτι ἤθελε ὡς «παρτεναίρ» τὸν Τζὼν Τζίλμπερτ ! Οἱ διευθυνταὶ ὅμως τῆς «Μέτρο» ἔγιναν ἔξω φρενῶν.

—Ὄχι, χίλιες φορὲς ὄχι ! τῆς εἶπαν καθαρὰ καὶ ξάστερα. Ἔχουμε ἀγκαζάρει ἕναν Ἄγγλο ἠθοποιὸ γιὰ νὰ παίξῃ τὸ ρόλο τοῦ Ἰσπανοῦ πρεσβευτοῦ. Ὁ Τζίλμπερτ ἔχει σβήσει πειά... Ἔχει ἐξοφλήσει.... Δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ καμμιὰ συζήτησις πάνω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα....

Ἡ Γκρέτα δὲν εἶπε τίποτε. Γύρισε στὴ βίλλα της καὶ βυθίστηκε σὲ μιὰ μυστηριώδη σιωπή, δείχνοντας μιὰ παράξενη ἀδιαφορία γιὰ ὅλες τὶς προετοιμασίες τοῦ φίλμ. Κι' ὅταν ἦσαν πειὰ ὅλα ἕτοιμα τὸ ἐπιτελεῖο τῆς «Μέτρο» ἔστειλε καὶ ρώτησε τὴν Γκρέτα Γκάρμπο τί περίμενε καὶ δὲν ἐρχόταν στὸ στούντιο.

—Τὸν Τζὼν Τζίλμπερτ ! ἀπάντησε ἡ «Σφίγγα τοῦ Χόλλυγουντ».

Ὁ Ροϋμπεν Μαμουλιὰν πῆγε νὰ σκάσῃ ἀπὸ τὴ λύσσα του. Μὰ δὲν μποροῦσε νὰ κάνῃ ἀλλοιῶς. Ἔπρεπε νὰ ὑποκύψῃ στὴ θέλησι τῆς Γκρέτας καὶ βιάστηκε ἀμέσως νὰ καλέσῃ στὸ στούντιο τὸν Τζὼν Τζίλμπερτ !...

Ἔτσι ἀγαπάει τοὺς φίλους της ἡ Γκρέτα, ἡ «χωριατοπούλα» !...

Α. Μ. ΜΟΝΤΓΚΟΜΕΡΥ

Ἡ Γκρέτα Γκάρμπο σὲ ἡλικία 12 ἐτῶν

Ἡ σημερινὴ Γκάρμπο
(Τελευταία φωτογραφία)